

Bijbelstudie

Jonna Bakker en Mark Druijff

Het fundament

1 Timoteüs 3

I Timoteüs 3

1 Dit is een betrouwbaar woord: indien iemand staat naar het opziensambt, dan begeert hij een voortreffelijke taak.

2 Een opziener dan moet zijn onbesproken, de man van één vrouw, nuchter, bezadigd, beschaafd, gastvrij, bekwaam om te onderwijzen, **3** niet aan de wijn verslaafd, niet opvliegend, maar vriendelijk, niet strijdlustig of geldzuchtig, **4** een goed bestierder van zijn eigen huis, die met alle waardigheid zijn kinderen onder tucht houdt; **5** indien echter iemand zijn eigen huis niet weet te bestieren, hoe zal hij voor de gemeente Gods zorgen?

6 Hij mag niet een pas bekeerde zijn, opdat hij niet door opgeblazenheid in het oordeel des duivels valle. **7** Hij moet ook gunstig bekend zijn bij de buitenstaanden, opdat hij niet in opspraak kome en in een strik des duivels valle.

8 Evenzo moeten de diakenen waardig zijn, niet met twee tongen sprekende, niet verzot op veel wijn, niet op winstbejag uit, **9** maar het geheimenis des geloofs bewarend in een rein geweten.

10 Laten ook dezen eerst op de proef gesteld worden, om daarna, als zij onberispelijk blijken, hun dienst te vervullen.

11 Evenzo moeten (hun) vrouwen zijn: waardig, geen kwaadspreeksters, nuchter, betrouwbaar in alles.

12 Diakenen moeten mannen van één vrouw zijn, hun kinderen en hun eigen huis goed bestieren.

13 Want zij, die hun dienst goed hebben vervuld, verwerven zich een ereplaats en veel vrijmoedigheid om te spreken door het geloof in Christus Jezus.

14 Dit schrijf ik u, hoewel ik vrij spoedig tot u hoop te komen.

15 Mocht ik nog uitblijven, dan weet gij, hoe men zich behoort te gedragen in het huis Gods, dat is de gemeente van de levende God, een pijler en fundament der waarheid.

16 En buiten twijfel, groot is het geheimenis der godsvrucht:

Die Zich geopenbaard heeft in het vlees,
is gerechtvaardigd door de Geest,
is verschenen aan de engelen,
is verkondigd onder de heidenen,
geloofd in de wereld,
opgenomen in heerlijkheid.

I Persoonlijk luisteren

Vooraf – Einde verhaal?

Paulus gaat verder met zijn handleiding. Geeft een gebruiksaanwijzing voor de gemeente. En dan lijkt het of hij af wil sluiten. Hij heeft het geschreven om Timoteüs te laten weten hoe het er in de gemeente aan toe hoort te gaan. Laat weten dat hij van plan is om snel langs te komen. Het lijkt erop of de brief klaar is. Dat was het, veel succes ermee. Maar dat is niet het geval. Het lijkt erop of Paulus zich bedenkt, enthousiast wordt en verder schrijft. Dan komt hij met de essentie van zijn hele verhaal, wat in elk hoofdstuk al naar voren kwam. Hier pakt hij de draad weer op, waar hadden we het ook al weer over. En eindigt dan met een loflied. In het hoofdstuk erna gaat hij toch weer verder, de brief was nog niet klaar, toch nog niet einde verhaal.

De eerste dag – Ambitieuus (3:1-7)

Informatief

Je herkent het vast wel. Je bent bezig met een opleiding of met een studie, stelt doelen. Nog een studie, dan werken als... en dan uiteindelijk directeur worden, het liefst bij een groot bedrijf. Of de beste arts of de beste... Ambitieuus als je bent, stel je doelen. Je wilt wat bereiken, je bent nog jong, dus de hele wereld ligt voor je open. Maar ambitieuus kun je ook binnen de gemeente zijn. Wie graag opziener wil worden, begeert een goed werk. Dat is nogal wat, vaak worden ambities van de hand gewezen. En zeker binnen een kerk moet je niet streven naar bepaalde functies. Toch wel, het is niet verkeerd om graag een bepaalde taak in de gemeente te vervullen. En ook voor jongeren zijn die taken er, kijk maar naar Timoteüs die een hele gemeente onder zijn hoede heeft. Al is het wel zo dat de taak die je hebt, moet passen bij je geestelijke groei. Al ben je geestelijk nog niet volwassen genoeg, kun je geen zware taak aan. Het kan dus zijn dat je als 21-jarige geschikter zou zijn dan een veertiger...

Overdenken

- a. Wat zijn jouw ambities? Heb je ook ambities voor het werk in de kerk? Krijg je de plek om ze te verwezenlijken?
- b. De opziener moet goed bekend staan bij mensen van buiten de gemeente. Hoeveel hebben wij eigenlijk op met mensen van buiten de gemeente en laten wij hun oordeel meetellen?

Gebed

- ⇒ Dank en bid voor de leiders in de gemeente.
- ⇒ Bid voor de mensen die opziener (ouderling) zijn in de gemeente.

De tweede dag – Eisen (3:8-13)

Informatief

Alweer een eisenlijst, dit keer voor de diakenen. Ook zij moeten aan een heleboel voorwaarden voldoen... Maar als je goed kijkt, valt het best mee. Eigenlijk zijn het de normale christelijke regels. Iedereen kan zo leven, er wordt niet geëist dat je zondeloos bent, of dat je superchristen bent. De

norm is laag genoeg voor een christen die normaal leeft. Gelukkig kan elke christen die niet immoreel leeft, gewoon aan de slag in de kerk.

Verder is het opvallend dat de vrouwen hier wel genoemd worden, als vrouwen die werkzaam zijn in de gemeente. Blijkbaar kregen zij wel een taak als diaken of als iets wat op het diakenschap leek.

Vrouwen zijn dus niet uitgeschakeld, als dat soms zo leek, na het vorige hoofdstuk.

En het goed uitvoeren van de taak als diaken, heeft ook 'persoonlijk voordeel' tot gevolg. Al draait het daar natuurlijk niet om. Maar het is wel zo dat je aanzien krijgt en dat je vrijmoedigheid krijgt om over het werk van Jezus Christus te spreken.

Overdenken

- a. Er worden eisen gesteld aan de diakenen en aan de vrouwen die actief zijn in de gemeente. Hoe kijk je aan tegen zo'n lijstje? Hoe zou je het vinden als er in de gemeente ook zo'n lijstje zou functioneren (niet alleen voor diakenen en opziemers, maar ook voor clubleiding etc.)?
- b. Merk je dat je zelf gezegend wordt als je werkzaam bent in de gemeente? Merk je bijvoorbeeld dat je meer vrijmoedigheid krijgt om over Jezus Christus te vertellen?

Gebed

- ⇒ Bid dat je vrij uit over Jezus mag spreken.
- ⇒ Bid voor de mensen die dienen in de gemeente.

De derde dag – Publiek geheim (3:14-16)

Informatief

En daar istie weer: de draad. Paulus raakt hem niet kwijt, maar komt er steeds weer op terug. Ook hier weer, Paulus eindigt met een loflied op Christus. Hij heeft het over het mysterie van de godsvrucht, daarmee wordt bedoeld de kennis van het reddingsplan van God bedoeld. Dit reddingsplan is eeuwenlang verborgen gebleven voor de mensen, maar nu wordt het verkondigd. En niet zonder resultaat, want in de wereld geloven ze in Jezus. Het is voor ons mensen niet te begrijpen, in die zin blijft het dus een mysterie, maar het mysterie is wel bekend gemaakt, zeg maar een publiek geheim. En dan niet twijfelachtig, zoals dat wel eens gaat met andere publieke geheimen die er zijn. Vaak weten we daarvan niet helemaal of het wel klopt, maar hier weten we dat wel zeker. Het is ongetwijfeld waar, en dat is waar het uiteindelijk allemaal om draait.

Overdenken

- a. Het evangelie als een publiek geheim. We begrijpen het niet helemaal, maar maken het wel bekend aan de wereld, toch? Of zijn we er te druk mee om het geheim te ontrafelen en vergeten we het door te geven aan de mensen om ons heen?
- b. Twijfel je wel eens aan de waarheid van het evangelie? Hoe ga je daar dan mee om? Of als je nooit twijfelt: hoe kun je anderen helpen in hun twijfel?

Gebed

- ⇒ Bid voor de verkondiging van het evangelie en voor de mensen die het horen. Dat zij niet verstrikt raken in pogingen om het mysterie te ontrafelen.
- ⇒ Bid voor jezelf of voor anderen die twijfelen aan de waarheid en betrouwbaarheid van het evangelie.

II Samen luisteren

Krachtpatser?

Een huis bouw je op een fundament. Tenminste, als je wilt dat je huis lang blijft staan. Alleen dan kun je veilig een huis neerzetten. Afhankelijk van de ondergrond, wordt gekozen voor een goede fundering. Ook in deze tekst heeft Paulus het over een fundament. En het lijkt erop dat hij er niet echt verstand van heeft. Waarom kiest hij zo'n zwak fundament, voor een gigantisch huis? Vergis je je niet? Weet je zeker dat de gemeente van de levende God de heipaal en het fundament van de waarheid is? Is het niet dom om een zwaar huis op zo'n miezerige fundering te bouwen? Dan vraag je om problemen.

En toch: het klopt, dit is geen vergissing. De gemeente (het huis van God), vormt het fundament van de waarheid. De gemeente draagt als het ware het Evangelie. Dat is een bijzondere taak. En met het oog daarop heeft Paulus in de voorgaande hoofdstukken al die opdrachten gegeven. Op welke manier kun je als gemeente de ondergrond vormen voor het evangelie. Hij zegt: jullie weten hoe het moet, nu moet je het doen. Een loodzware taak? Ja en nee. Als je het zelf gaat proberen niet loodzwaar, maar onmogelijk. Gelukkig staat er wat bij: de gemeente is de gemeente van de levende God. En juist daarom is het mogelijk, God leeft, het is zijn gemeente en Hij zal er dus voor zorgen dat het goed komt. De gemeente is zijn huis, net lazen we van de opziener en de diakenen dat zij in hun huis leiding moesten kunnen geven, anders zouden zij het in de gemeente nooit kunnen. Zo is het ook bij God, Hij weet hoe Hij zijn eigen 'huishouden', zijn gemeente moet besturen. En dat is de enige reden waarom we als gemeente de waarheid kunnen dragen en aan de mensen om ons heen kunnen laten horen en zien.

Aantekeningen

1. 'Dit is een betrouwbaar woord.' Kan ook slaan op de afsluiting van het voorgaande gedeelte over de positie van de vrouw.
'Opziener.' Is hetzelfde als oudste, het Griekse woord *episkopos* is gebruikt voor de bisschop. Dit is niet de betekenis van het woord. Er is geen sprake van ambtsdrager die boven de oudsten en de diakenen staat.
2. 'Onbesproken.' Er moeten geen aanmerkingen zijn op het gedrag van een opziener.
'Eén vrouw.' Hier wordt uitgegaan van de situatie dat iemand getrouwd is. Deze persoon moet trouw zijn. Het is niet zo dat een opziener persé getrouwd moet zijn. Dit wordt gezegd omdat het in die tijd maatschappelijk aanvaard werd als een man ook een minnares had.
'Nuchterheid.' Is waakzaamheid.
3. 'Niet aan de wijn verslaafd.' Iets wat niet ondenkbaar was in landen rond de Middellandse zee, waar wijn de meest normale drank was.
'Geldzuchtig.' Kan wijzen op de dwaalleraars: Joodse leraars vroegen geld voor hun onderwijs. En gnostici hadden niet zo'n strenge moraal.
4. 'Eigen huis.' Eigen gezin met eventuele slaven en bedienden.
'Zijn kinderen.' Ook hier gaat Paulus uit van een doorsnee gezin: man, vrouw en kinderen. Is geen vereiste.
'Met alle waardigheid.' Kan gaan over de waardigheid van de kinderen, dus dat ze hun vader eren. Of op de waardigheid waarmee de vader met zijn kinderen omgaat.

5. Dit vers bevat het argument voor het voorgaande gedeelte. In de gemeente en het gezin zijn dezelfde kwaliteiten nodig. Zorg voor de gemeente mag niet ten koste gaan van zorg voor het gezin.
6. 'Nieuweling.' Betekent niet dat het hier om een jongere gaat, maar om een pasbekeerde. Een pasbekeerde is geestelijk nog niet genoeg gegroeid.
'Opgeblazenheid.' Hoogmoed, dezelfde zonde als satan beging.
'Oordeel des duivels.' Hetzelfde oordeel als de satan zal krijgen of er wordt hetzelfde mee bedoeld als in vers 7: strik van de duivel.
7. 'Niet in opspraak kome.' Het gaat erom dat er geen aanleiding is voor buitenstaanders om te lasteren.
'Strik des duivels.' Hoogmoed of een val die satan uit heeft gezet.
8. 'Evenzo.' Voor de diakenen gaat Paulus ook een rijtje kenmerken geven.
'Diakenen.' Letterlijke betekenis: dienaren, heeft normaal gesproken een hele brede betekenis. Hier gaat het om mensen die geroepen zijn om de opzieners praktisch bij te staan.
'Waardigheid.' Geeft de innerlijke houding aan.
'Winstbejag.' Juist voor diakenen is dit belangrijk aangezien zij het geld beheerden.
9. 'Geheimenis des geloofs.' Niet een geheim zoals wij dat kennen. Maar het heilsplan, zoals dat helemaal bekend is geworden met de komst van Christus.
'Rein geweten.' Naar de leer van het geloof handelen.
10. 'Op de proef gesteld worden.' Net als bij de opzieners moet eerst getest worden of ze aan de gestelde eisen voldoen. Pas daarna kunnen ze diaken worden.
'Onberispelijk zijn.' Is volledig beantwoorden aan de gestelde eisen.
11. 'Evenzo.' Paulus gaat weer verder met het stellen van voorwaarden, nu aan de vrouwen van de diakenen of aan vrouwelijke diakenen. Waarschijnlijk is het laatste het geval en staat er in de NBG51 ten onrechte '(hun)'.
12. Aan de diakenen worden hier dezelfde eisen gesteld als aan de opzieners.
13. 'Verwerven zich een ereplaats.' Door het diakenschap goed uit te voeren, is het mogelijk aanzien en respect te krijgen.
'Vrijmoedigheid.' Om het evangelie te verkondigen vanuit het geloof.
14. 'Dit schrijf ik u.' Afronding van de eerste helft van de brief.
'Hoop.' Kan ook vertaald worden met 'verwacht'
15. 'Een pijler en fundament der waarheid.' De verantwoordelijkheid om de waarheid van het evangelie uit te dragen, ligt bij de gemeente.
16. 'Het geheimenis van de godsvrucht.' Is wat Jezus deed, getuige het lied dat erop volgt.
'Geheimenis' Letterlijk: mysterie.

Vragen voor bespreking in de kring

Luisteren naar de tekst

1. Op welke manieren sluiten vers 15 en 16 op elkaar aan?
2. Verandert je kijk op het hoofdstuk als je het bekijkt door de bril van de laatste twee verzen? Zo ja, hoe dan?
3. In het laatste vers is een lied te vinden. Zie je hier een bepaalde opbouw in? Let op tegenstellingen, een bepaalde volgorde etc.

Luisteren en horen

4. Als gemeente ben je geroepen om het evangelie te dragen. Wat is een goede manier om dit als gemeente te doen? (Eventueel zou je met een plan naar de kerkenraad kunnen gaan, jongeren moeten serieus genomen worden.)
5. Wat betekent het laatste vers voor je?
6. Merk je in de gemeente dat het evangelie gedragen wordt? Of hebben we het te druk met andere publieke geheimen?

'Verkondig het evangelie, gebruik desnoods woorden.'

(Franciscus van Assisi)